

Pas històric de falcons vespers

Falcó vesper

F:L.Ventoso

El passat dijous dia 6 de maig serà un dels dies que, ben segur, la nostra memòria ornitològica col·lectiva no oblidarà mai. Una típica situació meteorològica primaveral, amb una borrasca centrada sobre les Balears i uns forts vents N i NO feren que s'agrupàs sobre la nostra illa, la major quantitat de falcons vespers *Pernis apivorus* de la que es té constància.

Dies abans, el dilluns dia 3, ja es veren alguns exemplars de vespers volant baix sobre s'Albufera. El dimarts dia 4 se'n contaren 24... però l'espectacle havia d'arribar el dijous: devers les 9 del matí, la nostra companya Carolina

Encinas, Tècnica del Parc Natural de Llevant, ens va avisar del fort pas a molt poca altura de milanes negres *Milvus migrans* i falcons vespers *Pernis apivorus* sobre la carretera d'Artà-Port d'Alcúdia, vora la Colònia de Sant Pere, i que es dirigien cap a "...s'Albufera".

D'aquesta manera, s'observaren 1100 falcons vespers!!! des de les 09'20 h. fins a les 10'30 h. I encara en seguien passant en direcció a Formentor!!!. El més impressionant era que volaven molt baix, a tocar de mans... quasi a ras del canyet!!!

Dues hores més tard, un grup d'estudiants britànics, alguns d'ells ornitòlegs experts, xifraren en més de 1000 exemplars a un gran grup que volava a més altura, també en direcció a Formentor.

Els dies posteriors, diferents observadors afirmaven haver vist grans grups de vespers per la zona nord de Mallorca, i malgrat els esforços d'alguns ornitòlegs illencs per censar la població migrant, aquesta no va

poder ser comptabilitzada amb seguretat.

Aquesta espècie és ben coneguda per les seves espectaculars

concentracions migratòries, tant a la tardor: 117.000 exemplars a Gibraltar al setembre del 1972, o 417.000 exemplars a Kfar Kasem (Palestina) al 1986;

Com a la primavera: més de 850.000 exemplars a Eilat (Israel) al 1985 amb la xifra més espectacular, 227.799 exemplars en un sol dia, el 7 de maig del mateix any!!!

La població del Paleàrtic occidental està estimada en unes 100.000-150.000 parelles reproductores.

1ª Marató Ornitològica de les Balears

El primer d'abril es va celebrar la primera Marató Ornitològica de les Balears, amb participació de 4 grups, tots ells de Mallorca, però..... ¿què és una marató ornitològica?. La cosa és senzilla, es tracta de fer grups de persones i contar el màxim d'espècies diferents d'auells en un interval de temps. L'equip guanyador és el que aconsegueix observar la major quantitat d'espècies en aquest temps, que habitualment és de 24 hores. Els equips estaran formats per un nombre de persones que normalment està entre 3 i 5 i estan subjectes a una sèrie de normes que regeixen aquest tipus d'activitat.

Les maratons ornitològiques se vénen celebrant a diversos països del món, especialment d'Europa, des

de fa anys i hi ha grups molt especialitzats que poden observar una gran quantitat d'espècies a algunes zones. Les cites poden ser tan d'observacions visuals com acústiques.

L'equip guanyador d'aquesta primera Marató Ornitològica de les Balears va observar un total de 118 espècies diferents, la qual cosa està molt bé, i només 3 espècies el van separar del segon grup classificat. En total, entre els 4 grups, el nombre d'espècies diferents observades va ser de 140, una xifra gran per les illes i l'època de l'any en que es va fer.

L'equip guanyador se'n va endur de premi una il·lustració original de Xavier Canyelles i un lot de llibres de l'Editorial Moll.

Algunes espècies interessants que es van veure durant la marató van ser: soterí gros, queca, agró blanc gros, ibis negre, becplaner, rasclet,

guatlereta de mar, corriol de Temminck, cegall de mosson coanegre, paràsit gros, gavina de bec prim, grívia i gralla de bec vermell.

L'Ajuntament de Marratxí publica un calendari d'aucells pel 2004

Enguany l'Àrea de Cultura i d'Educació de l'Ajuntament de Marratxí ha dedicat el seu tradicional calendari als aucells que, com diu el seu Batle a la salutació, són "la riquesa mediambiental" del municipi de la qual els marratxiners s'han de sentir orgullosos. La Regidora de

Cultura també ens convida a "escoltar-los i tenir-ne cura". Tota una demostració de bones voluntats envers la divulgació i protecció dels nostres plumífers. Llàstima que el municipi creixi tant i tan aviat en nombre d'habitatges unifamiliars i "mega-comerços" que devoren els hàbitats d'aquests aucells comuns.

Idò bé, tornant al tema, el calendari presenta cada un dels mesos de l'any amb una pintura d'un auell situat de manera molt encertada en el seu hàbitat més freqüent i a una zona coneguda del municipi. Les espècies que apareixen representades són 9 aucells sedentaris (nidificants) i 3 només hivernants: L'òliba *Tyto alba*, la mèl·lera *Turdus merula*, la perdiu *Alectoris rufa*, el puput *Upupa epops*, el xoriguer *Falco tinnunculus*, el bitxac *Saxicola torquata*, la cadenera *Carduelis carduelis*, el cap-xerigany *Lanius senator*, el busqueret de cap negre *Sylvia melanocephala*, el ropit *Erithacus rubecula*, el tord *Turdus philomelos*, i el xàtxero blanc *Motacilla alba*. Baix cada dibuix apareix el nom vulgar, el nom en llatí, una referència al seu estatus i fenologia, tipologia d'alimentació i família a la que pertany. Al final del calendari apareix un quadre resum amb tots els aucells i una fitxa més àmplia per a cada un d'ells. En aquestes darreres s'inclouen

també comportament de l'espècie, dites populars i fragments de poesia on apareixen aquestes espècies.

Les pintures i els textos són en conjunt una molt bona feina de n' E. García que demostra que té una especial sensibilitat per l'art i ens anima al coneixement dels aucells. Enhorabona per la iniciativa!!!

Nou Anuari Ornitològic de les Balears 2003, volum 18

Ja està disponible el nou Anuari Ornitològic de les Balears corresponent a l'any 2003, (volum 18). Podeu passar per les oficines del GOB, a Palma per recollir el vostre exemplar.

Articles:

- Observacions preliminars del comportament i de l'hàbitat alimentaris del Trencapinyons, *Loxia curvirostra balearica*, a la Península de Formentor, Mallorca. SUMMER, R&KALE JTA, B.

- Interacciones entre la gaviota patiamarilla *Larus michahellis* y la gaviota de Audouin *Larus audouinii* en la isla de Dragonera. PRUNIER, F.

- Evolució de la població dels Ardeids al Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. VICENS, P.

- Observacions d'aus marines des de punts estratègics de la costa mallorquina. REBASSA, M.

- Resultats del seguiment d'aucells comuns a les Balears (SAC) any 2003. MAYOL, J.

L'anuari Ornitològic de les Balears, compleix més de 30 paràmetres del Latindex

El 2003 se va realitzar una avaluació de revistes espanyoles dins el projecte Latindex, en el marc del 3er Taller d'obtenció d'indicadors bibliomètrics i d'activitat científica. Aquesta avaluació va ser realitzada pel *Centro de Información y Documentación Científica* (CINDOC) del *Consejo Superior de Investigaciones Científicas* (CSIC). Les revistes que ingressen al catàleg Latindex són de caràcter científic, no divulgatiu, i es divideixen en 3 àrees temàtiques que són: *Ciències Socials i Humanes*, *Ciències de*

la salut i Ciència i Tecnologia, cada una de les quals es subdivideix en disciplines diverses. D'aquesta darrera àrea, *Ciència i Tecnologia*, es van avaluar 271 revistes. Les disciplines d'aquesta àrea són: *Ciències de la Terra i l'Espai*, *Matemàtiques*, *Tecnologia dels aliments*, *Tecnologies i Ingenieries*, *Ciències de la Vida* i per últim *Farmacologia i Toxicologia*. A totes les revistes se les va sotmetre a una sèrie de criteris de qualitat editorial (característiques bàsiques, paràmetres relatius a la presentació de la revista, paràmetres relatius a la gestió i la política editorial i paràmetres relatius a les característiques dels continguts). Finalment van fer una selecció de les revistes que complien més de 30 paràmetres i de les 271 van quedar només 19 títols. Doncs bé, un d'aquests títols es l'*Anuari Ornitològic de les Balears*!!! L'*Anuari* apareix a la disciplina *Ciències de la Vida* amb altres 6 revistes que compleixen més de 30 paràmetres.